

การศึกษาความชุกของโรคภูมิแพ้ของเด็กนักเรียน
ในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่

โดย

นายพงษ์ศักดิ์ ตันตนิันทการุญ

วิทยานิพนธ์นี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาและฝึกอบรม
ตามหลักสูตรเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม
สาขากุมารเวชศาสตร์ของแพทยสภา
พ.ศ. ๒๕๕๐

ลิขสิทธิ์ของสถาบันผู้ฝึกอบรม

ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

บทนำ: โรคภูมิแพ้จัดเป็นโรคเรื้อรังที่พบได้บ่อยในเด็ก จากการศึกษาทั่วโลกพบว่าอุบัติการณ์เพิ่มขึ้น สำหรับประเทศไทยเคยมีการสำรวจความชุกของโรคภูมิแพ้โดยใช้แบบสอบถามมาตรฐาน ISAAC ในเด็กอายุ 6-7 ปี ที่กรุงเทพมหานคร ขอนแก่นและเชียงใหม่เมื่อปีพ.ศ. 2538 พ.ศ. 2544 และ พ.ศ. 2546 พบว่าความชุกของโรคภูมิแพ้เพิ่มมากขึ้น สำหรับความชุกของโรคภูมิแพ้ในภาคใต้ ไม่เคยมีการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม ISAAC มาก่อน จึงทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบกับข้อมูลในอดีตเพื่อคูนแนวโน้มของโรค ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความชุกของโรคภูมิแพ้ของเด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ เพื่อให้ทราบภาพรวมของปัญหาโรคภูมิแพ้ในภาคใต้ และนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการป้องกันและรักษาโรคต่อไป

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาความชุกของโรคภูมิแพ้ ได้แก่ โรคหืด โรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้ โรคผื่นผิวหนังอักเสบจากภูมิแพ้ ในเด็กนักเรียนอายุ 6-7 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่

วิธีการศึกษา: การศึกษาแบบตัดขวาง เก็บข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามภาษาไทยซึ่งแปลมาจากแบบสอบถามของ ISAAC โดยส่งแบบสอบถามให้ผู้ปกครองของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 9 โรงเรียน ส่งแบบสอบถามออกไปทั้งหมด 2192 ชุด จำนวนแบบสอบถามที่ตอบกลับ 1852 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.5

ผลการศึกษา: พบความชุกของผู้ที่เคยได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคหืด ร้อยละ 13.1 และยังมีอาการหายใจเสียงดังวี๊ดในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ร้อยละ 11.3 ความชุกของผู้ที่เคยได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้ ร้อยละ 25.4 และยังมีอาการจมูกอักเสบร่วมกับอาการตาอักเสบในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ร้อยละ 10.8 และความชุกของผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคผื่นผิวหนังอักเสบจากภูมิแพ้ ร้อยละ 20.6 ยังมีอาการผื่นผิวหนังอักเสบในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ร้อยละ 17.2 และยังมีอาการผื่นผิวหนังอักเสบในบริเวณที่จำเพาะ (ได้แก่ รอบคอ บริเวณหู บริเวณตา ข้อพับของแขน หลังเข้า ด้านหน้าของข้อเท้า ได้กั้น) ร้อยละ 13.7

สรุป: จากการสำรวจความชุกของโรคภูมิแพ้โดยใช้แบบสอบถาม ISAAC ของเด็กนักเรียนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ครั้งนี้ พบว่า ความชุกของโรคหืด โรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้และโรคผื่นผิวหนังอักเสบจากภูมิแพ้ มีค่าอยู่ระหว่างความชุกจากการศึกษาในเด็กอายุ 6-7 ปี ที่กรุงเทพมหานคร และเชียงใหม่ในปี พ.ศ.2544

Abstract

Background: Allergic diseases are common chronic illness in childhood. Several worldwide studies over the past two decades found an increase in prevalence of allergic diseases. Studies in Thai study children using a standardized questionnaire of the International Study of Asthma and Allergies in Childhood (ISAAC) also found an increase in the prevalence of asthma, allergic rhinitis and eczema. Little information is available on the epidemiology of childhood allergic disorder in southern part of Thailand.

Objective: To estimate the prevalence of asthma, allergic rhinitis and atopic eczema among school children in the southern part of Thailand.

Methods: The target population comprised of primary school children aged 6-7 years in Hat-Yai municipality in the southern part of Thailand. Nine primary schools were randomly selected to cover the entire Hat-Yai area. Parents were asked to answer the ISAAC questionnaire on current and cumulative prevalence of asthma, rhinitis and eczema. A total of 2192 questionnaires were sent and 1852 questionnaires were returned (response rate 84.5%).

Results: The prevalence of asthma ever was 13.1%, and the prevalence of wheezing in the last 12 months was 11.3%. The prevalence of physician diagnosed allergic rhinitis was 25.4% and 12 month period of prevalence of allergic rhinitis and allergic rhino-conjunctivitis were 33.5% and 10.8%, respectively. Prevalence of atopic eczema (rash at typical sites of atopic eczema, within past 12 months) was 13.7%.

Summary: Allergic diseases are very common among children residing in Hat-Yai municipality. Compared with the survey in 2001 in Bangkok and Chiang Mai, the prevalence of asthma, allergic rhinitis and atopic eczema was in between the prevalence from Bangkok and Chiang Mai.